

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091
0301 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon

Kari Tønset Guttvik, +47 73 19 92 05

Høring - deponering rene jord- og steinmasser Udduvoll vest / Reitdalen - Melhus

Statsforvalteren fraråder ikke at det gis konsesjon, men tilrår å sikre et godt overvåkningsprogram og gode begrensende, avbøtende og kompensere tiltak før, under og etter anleggsperioden. Miljøoppfølgingskravene blir svært viktige.

Vi viser til brev fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) av 20.11.2020 vedlagt høring av søknad fra SG Deponi AS, datert 13.10.2020, om tillatelse til å deponere 2 562 290 m³ rene jord- og steinmasser i Reitdalen på Udduvoll. Tiltaksområdet er totalt 356,5 daa, mens deponeringsområdet er på 238 daa og maksimalt 40 meter djupt. Deponiet skal betjene Trondheimsområdet i 15 år. Etterpå skal området ryddes, istandsettes og tilbakeføres til areal for landbruk-, natur- og friluftsmål, innen 20 år.

Som høringspart skal vi etter gjeldende prosedyre for konsesjonssøknader etter vannressursloven, vurdere om planene bør gjennomføres, valg av alternativ, forslag til begrensninger og avbøtende tiltak om miljø, biologisk mangfold, og forholdet til sektorlovgivningen vår. **Laks- og innlandsfiskeoven samordnes i NVEs konsesjonsbehandling, og vi har gitt en forurensingstillatelse (02.10.2020).**

Bakgrunn

Det er tidligere tatt beslutning om disponering av areal til formålet i en reguleringsplan (Melhus kommune 29.02.2019), hvor NVE hadde innsigelse (28.08.2018), men som fylkesmannen (nå statsforvalteren) den gang ikke valgte å ta videre til Kommunal- og moderniseringsdepartementet KMD (avskjæring av innsigelse, 05.09.2019). NVE tok saken til Olje- og energidepartementet (OED), som videre tok opp saken med KMD. Fylkesmannen (FM) utsatte videre behandling etter forurensningslovgivningen til avgjørelsen fra KMD forelå. I brev av 5. juni 2020 skriver KMD at det vil være opp til NVE i konsesjonsbehandlingen å avgjøre om og eventuelt på hvilke vilkår deponering kan tillates. OED vil være klageinstans for konsesjonsbehandlingen. KMD konkluderte med at det

ikke er aktuelt å innkalle kommunens reguleringsplan. Etter det gav Statsforvalteren (SF) tillatelse etter forurensningsregelverket.

Statsforvalteren viser ellers til sin uttalelse til detaljreguleringsplanen (05.09.2018). Her framgår det at Fylkesmannen langt på veg hadde samme vurdering av saken som NVE, men ut fra en helhetlig samfunnsmessig vurdering, blant annet av sentral beliggenhet og behovet for slike deponiområder i Trondheimsregionen (Trondheimsregionen regionråd, 17.04.2015), ble det ikke fremmet innsigelse til planen.

Vannressursloven § 20 legger opp til en samordning av tillatelser, og åpner for at tiltak som er tillatt i reguleringsplan etter plan- og bygningsloven kan erstatte en tillatelse etter vannressursloven (samordning av tillatelser). Forutsetningen for en slik samordning er at det er sannsynlig at det ville blitt gitt konsesjon til tiltaket og at behandling etter plan- og bygningsloven ivaretar alle hensyn som vannressursloven skal ivareta. Konsekvensene av massedeponiet er av en slik karakter at NVE vurderer at de ikke uten videre ville gitt konsesjon. Dermed konsesjonsbehandles saken etter vannressursloven.

Statsforvalterens vurdering

Vi viser til tidligere uttalelser vil har gitt i plansaken, reguleringsplanens bestemmelser og til utslippstillatelse med vilkår av 02.10.2020. Med bakgrunn i tidligere saksgang fraråder SF ikke at det gis konsesjon. Vi tilrår å sikre et **godt overvåkningsprogram og gode begrensende, avbøtende og kompensierende tiltak** før, under og etter anleggsperioden. Miljøoppfølgingskravene blir svært viktige.

Vi mener **forurensingstillatelsen** skal inneha tilstrekkelige vilkår for å føre tilsyn med vannkvalitet i Reitbekken, inkludert sediment, pH, nitrogen og fosfor.

Reguleringsplaner omhandler vanligvis mange og viktige tema og setter rammer for disse. Det er ofte vanskelig å få med høy nok detaljeringsgrad i bestemmelsene til å sikre trygge nok vilkår for naturen som påvirkes av tiltaket som reguleres. **Konsesjonssaken gir en god mulighet til å sikre mer detaljerte bestemmelser og avgrensninger.**

I konsekvensutredningen utført som del av planprosessen konkluderes det med at deponivirksomhet med tilhørende avbøtende tiltak hjemlet i planen – ikke vil ha følger for **verneverdier i Gaula** (verna vassdrag og nasjonalt laksevassdrag). Vi mener imidlertid at dette bare kan oppnås med tilstrekkelige – og trolig også omfattende avbøtende og eventuelt kompensierende tiltak. **Vi ber NVE se på hvordan en gjennom konsesjonsbehandlingen kan sikre dette enda bedre enn det som ligger i dagens planer.**

Naturtypelokalitetene med edelløvsog og oreskog (B-og C-verdi), som finnes innenfor planområdet i dag, vil bli betydelig påvirket av planlagt deponi, selv om deler av området er tatt ut som hensynsone. I området er det en edelløvsog med utforming alm-lindeskog (BN00089972), hvor alm utgjør edelløvtrærne. Alm er en trua art kategorisert som sårbar (VU) på norsk rødliste, som gir potensiale for flere rødlista arter. Vi har en bekymring knytta til at området blir så lite at det blir mer utsatt for uheldige påvirkninger som fører til at verdiene tapes på sikt. Størrelsen og kontinuitet bør være tilstrekkelig for å sikre naturverdiene for framtida. Når skogen fjernes fra store områder mister mange dyr sine leveområder. En bør se på muligheten for kompensierende tiltak, f.eks oppføring av fuglekasser og andre konstruerte bo for aktuelle arter. **Vi foreslår innhenting av råd hos FoU-institusjon med spesialkompetanse, om forsvarlig arrondering, teknikker og driftsmetoder for å sikre edelløvsog, arter og naturtyper, som blir stående i nærområdet til**

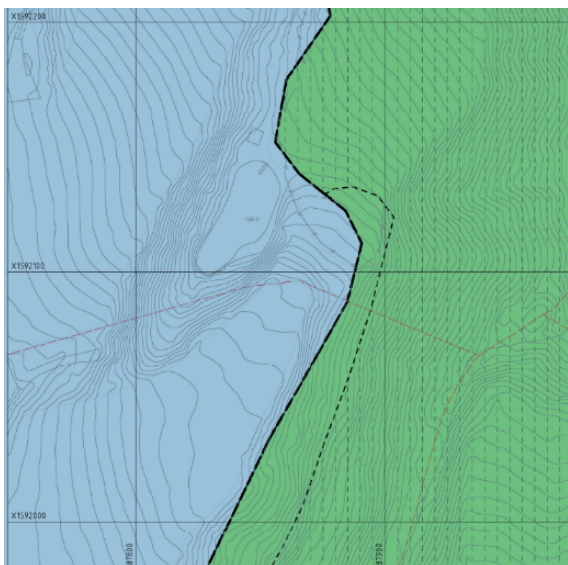
anleggsområdet, og muligheten for å reetablere de områder som fortløpende lukkes til LNF-formål.

Reitanbekken skal gjenåpnes etter avsluttet deponering (Pb pkt 9.5) og ny kantsone skal revegeteres. Kantsone skal ha minimum bredde på 12 m på hver side, regnet fra bekkens senterlinje. Utforming av bekken, med sideareal, skal ta høyde for en 200-års flom. Bekkens trasé som vist på landskapsplanen er av prinsipiell art, og kan justeres dersom forhold tilsier det. Pb 9.5 om istandsetting, viser til prinsippsskisser for ferdig bekk. Dette må regnes kun som et grunnlag, som bør følges opp med en mer detaljert plan laget av kompetansemiljø på bekkerestaurering.

Naturrestaureringen av hele deponiområdet bør ledes av et FoU-kompetansemiljø på naturrestaurering, som kan sikre helhet og sammenheng i alt som gjøres, som påvirker natur og vann/vassdrag.

I forbindelse med deponitiltaket skal det opparbeides og tilrettelegges gode forhold for gyting og opphold for sjørret i nedre del av bekken (Pb pkt 8.5). Tiltak er beskrevet i naturmiljøutredning utarbeidet av Sweco, datert 03.03.2017, sist rev. 12.01.2018. Vi forventer at dette også blir fulgt opp med en mer detaljert plan og «på stedet» oppfølging i anleggsfasen. For- og etterundersøkelser må gjennomføres.

Det ligger en vanndam tett på deponiområdet (se kartutsnitt under). Denne dammen er trolig ikke kartlagt fordi den ikke har vært i influensområdet til deponiet. Selv om den ligger noe høyere enn tiltaksområdet er vi bekymret for at den er så nær, at den kan bli påvirket av aktiviteten direkte, indirekte eller ved uhell (den kan også være påvirket av tidligere planeringstiltak). Vi kan ikke se at den er kartlagt. Vi anbefaler derfor forundersøkelse av vannkvalitet og arter for å få kunnskap om hva som lever der (det kan blant annet være amfibier som også er avhengig av områdene rundt). Videre bør evt påvirkning og utvikling kunne overvåkes. Jf. Pb pkt 3.11 kan arealgrenser i landskapsplan justeres med inntil 2 meter avvik dersom forholdene tilsier det.

Bilde: utsnitt fra plankart nr. 2, vanndam nært deponiområdet.

Planbestemmelsen pkt 3.12 og 9.5 viser til «best mulig økologisk miljø» i bekken - her kan NVE om mulig henviser til vannressurslovens bestemmelse og presisere krav til kvalitet. Vi mener at den **økologiske funksjonen i kantsonen langs bekker må sikres gjennom prosessen**. Deler av funksjonen består av nisjer i både mark, busk og tresjikt, i tillegg til den viktigheten den sammenhengende skogen rundt bekken har for et mangfold av arter – blant andre fugl, ferskvannsorganismer og vilt. Sonen er også svært viktig for viltets forflytting mellom områder. Videre saksgang bør om mulig sikre enda bedre at denne sonen skal ha tre-sjiktet naturlig vegetasjon, 12 m til hver side målt fra flomvannstand i bekken. Overflata i skogbunnen bør også naturrestaureres for å bidra til god økologisk tilstand i vannet, og for å hindre «flat mark» uten nisjer i skogbunnen. Det bør være krav til merking i terrenget fra avslutning/lukking til vegetasjonen er tilbake og skogsjiktet har fått en høyde på minst 3-4 meter. For å lykkes med å få god vannkvalitet i bekken i framtida er det svært viktig at det ikke kan dyrkes og gjødsles nærmere vannstrengen enn 12 meter.

Miljømålet for Reitanbekken er god økologisk tilstand. **Det må legges til rette for at påvirkerne her samarbeider om å få varig god økologisk (fysisk, kjemisk og biologisk) tilstand i Reitanbekken**. En god plan for hydrotekniske løsninger i landbruket og for spredt avløp i området bør utarbeides av kompetansemiljø med tverrfaglig kompetanse (hydroteknikk-landbruk-vannmiljø). Planen må dekke både driftsfase for selve deponiet (jf. punkt 3.5 i reguleringsplanen) og landbrukets anleggs- og driftsfase, som skal etableres oppå deponiet (jf. 3.7 i reguleringsplanen). Det må sikres at det til enhver tid er forventa overflatevannmengder i bekken (naturlig avrenning). Bekken må ikke forsvinner under jordoverflata i kortere eller lengre strekninger og tidsperioder.

Oppsummert fraråder ikke Statsforvalteren at det gis konsesjon, men vi tilrår å sikre et godt overvåkningsprogram og gode begrensende, avbøtende og kompensierende tiltak før, under og etter anleggsperioden. Miljøoppfølgingskravene blir svært viktige.

Med hilsen

Anne Sundet Tangen (e.f.)
Seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Kari Tønset Guttvik
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Melhus kommune	Rådhusveien 2	7224	MELHUS
Gaula fiskeforvaltning			
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
Malvik kommune v. vannområdet	Postboks 140	7551	HOMMELVIK